

**KALKINMA VE YATIRIM BANKALARININ KREDİ MÜŞTERİLERİNDEN,
ORTAKLIKLARINDAN VE ORTAKLARINDAN SAĞLAYACAKLARI
FONLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; kalkınma ve yatırım bankalarının kredi müşterilerinden, ortaklıklarından ve ortaklarından sağlayacakları fonlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Kalkınma ve yatırım bankalarının; para piyasaları, sermaye piyasaları ve organize piyasalar ile bankalardan kullanacakları fonlar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 60 ıncı maddesinin dördüncü fıkrası, 77 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 93 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Fon sözleşmesi: Kredi müşterilerinden, ortaklıklardan ve ortaklardan bu Yönetmelik uyarınca sağlanacak fonlara ilişkin ilgili taraflarca serbestçe akdedilen ve yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak müstakil ya da ilgili taraflarca imzalanan diğer sözleşmelerin parçası olan sözleşmeyi,

b) Kalkınma ve yatırım bankası: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kalkınma ve yatırım bankasını,

c) Kanun: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

ç) Kredi müşterisi: Nakdi kredi veya teminat mektupları, kontrgarantiler, kefaletler, aval, ciro, kabul ve bu niteliği haiz diğer taahhütler yoluyla gayrinakdi kredi kullanan müşteriler ile finansal kiralama yöntemi veya 21/12/2023 tarihli ve 32406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yöntemler ile finansman sağlanan müşterileri,

d) Kredi riski tutarı: 23/10/2015 tarihli ve 29511 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında kredi riski için gerekli sermaye tutarının standart yaklaşımla ölçülmesine ilişkin esaslar uyarınca, kredi korumaları dikkate alınmaksızın bulunacak risk tutarını,

e) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

f) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

g) Nitelikli pay: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan nitelikli payı,

ğ) Özkaynak: 5/9/2013 tarihli ve 28756 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan özkaynağı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Kredi Müşterilerinden, Ortaklıklardan ve Ortaklardan Sağlanacak Fonlar ve Bunların
İzlenmesi ve Kontrolü**

Kredi müşterilerinden sağlanacak fonlar

MADDE 4- (1) Fon sözleşmesi kapsamında temin edilmiş olması şartıyla, bir kredi müşterisinden sağlanacak fonların toplam tutarı, kredi kartıyla yapılan işlemlerden kaynaklanan alacaklar da dâhil olmak üzere, kredi müşterisinin 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan tanıma konu işlemlerden kaynaklı toplam kredi riski tutarını aşamaz. Bu hesaplamada, bireysel

kredi kartı limit taahhütlerinden kaynaklı kredi riski tutarı olarak kullanılmayan limit taahhütlerinin yüzde yirmisi dikkate alınır.

(2) Kalkınma ve yatırım bankasında kredi riski bulunan kişi ile fon kabul edilen kişi farklı olamaz.

Ortaklıklardan ve ortaklardan sağlanacak fonlar

MADDE 5- (1) Ortaklar ile iştirakler, bağlı ortaklıklar ve birlikte kontrol edilen ortaklıklardan fon sözleşmesi yapılması şartıyla fon sağlanabilir.

(2) Bir doğrudan veya dolaylı ortaktan sağlanan fon tutarı toplamı, bu ortağın kalkınma ve yatırım bankasının sermayesindeki payı oranına karşılık gelen özkaynak tutarını aşamaz. Nitelikli pay sahipleri ve bunların dahil olduğu risk grubunda yer alan doğrudan veya dolaylı ortaklar ile kamu tüzel kişiliğini haiz doğrudan veya dolaylı pay sahiplerinden sağlanan fonlar hakkında bu sınır uygulanmaz. Nitelikli pay sahipliği kapsamında yer almayan borsadan edinilen pay sahipliğine dayalı ortaklardan fon sağlanamaz.

Sağlanan fonların izlenmesi ve kontrolü

MADDE 6- (1) Kalkınma ve yatırım bankalarının kredi müşterilerinden, ortaklıklarından ve ortaklarından sağlayacakları fonlar mahiyetlerine göre; kredi müşterileri fonu, ortaklıklar fonu ve ortaklar fonu hesaplarında izlenir.

(2) Kalkınma ve yatırım bankaları, bu Yönetmelik kapsamında yer alan sınırlamalar ile usul ve esaslara uyumun izlenmesine ve kontrolüne yönelik ihtiyatlı ve etkin uygulamalar tesis etmek ve bunları iş süreçlerine entegre etmekle yükümlüdür.

(3) İkinci fıkra uyarınca oluşturulan uygulamaların, uyumun izlenmesi ve kontrolü açısından yetersiz olduğunun tespit edilmesi hâlinde, Kurumca verilecek süre zarfında bu yetersizliklerin giderilmesi şarttır.

Uyumsuzlukların giderilmesi

MADDE 7- (1) 4 üncü veya 5 inci maddeye uygun olarak temin edilen fonların, aşım veya başka bir suretle sonradan bu maddelerle uyumsuz hâle gelmesi durumunda, fonlara ilişkin hesapların tasfiyesi de dâhil alınacak önlemlerle bu uyumsuzlukların derhal giderilmesine yönelik işlemlere başlanması şarttır. Kurum, gerek görmesi halinde uyumsuzlukların giderilmesi için süre vermeye yetkilidir.

(2) Fonlara ilişkin hesapların tasfiyesi de dâhil olmak üzere uyumsuzlukların giderilmesine yönelik yürütülecek süreçlerin fon sözleşmesinde düzenlenmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ödeme, fon transferleri ve tahsilat işlemleri

MADDE 8- (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükmü kapsamında ödeme, fon transferleri ve tahsilat işlemlerine aracılık edilmesi ile bu işlemlere ilişkin tahsil edilecek hizmet bedeli, komisyon gibi her türlü ücret karşılığında yapılan işlemler için alınan paralara herhangi bir getiri verilmemesi, alınan paranın işlemin mahiyetine uygun olarak açılacak geçici hesaplarda izlenmesi ve vadeli veya vadesiz mevduat ya da katılım fonu veya bu Yönetmelik kapsamında sağlanabilen fon hesaplarına benzer uygulamalara konu edilmemesi şarttır.

Teminatlar

MADDE 9- (1) Kullandırılan kredilerin teminatını oluşturmak üzere kalkınma ve yatırım bankası nezdinde bulundurulacak nakit teminatlar;

a) Hangi kredi karşılığında bulundurulduğunun açıkça belirtilmesi,

b) Kredinin vadesi boyunca söz konusu nakit teminatlar üzerinde tasarrufta bulunmayı engellemek üzere rehin ya da temlik sözleşmesi kurulması,

c) Teminat tutarı ile faiz/kâr payı, komisyon gibi kredi karşılığında tahsil edilecek her türlü ücret de dahil olmak üzere bankacılık usul ve prensipleriyle uyumlu olması, şartlarıyla 4 üncü madde kapsamında değerlendirilmez.

(2) Kredi ilişkisinin sona ermesini takiben teminat olarak tutulan paraların, kredi borcu kapatılmak ya da ilgisine iade edilmek suretiyle derhal tasfiye işlemlerine başlanması şarttır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kalkınma ve yatırım bankaları bu Yönetmelik kapsamındaki uygulamalarını 1/4/2026 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uyumlu hale getirir. Kurul, bu süreyi bir yıl uzatmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.